

*Su dėkingumu ir meile prisimindamas
savo tėtį Freimutą Fitzeką.*

... visos istorijos, papasakotos iki galo,
baigiasi mirtimi.
Tas, kuris slepia tai nuo jūsų,
yra prastas pasakotojas.

E. Hemingway

Neįmanoma kažko stebėti to nepakeičiant.

Heisenbergo neapibrėžtumo principas

Prologas

Atverdama tėvų miegamojo duris Ema nenutuokė, kad daro tai paskutinį sykį. Ji daugiau niekada nešina medžiaginiu drambliuku pusę pirmos nakties nesiglaus prie mamos ir nesistengs ropšdamasi į lovą neprižadinti tėčio, kuris paprastai spardydavosi, kažką nerišliai murmėdavo bei per miegus grieždavo dantimis.

Šiąnakt jis nesispardė, nemurmėjo ir negriežė dantimis. Šiąnakt jis tik inkštė.

— Tėti?

Ema iš tamsaus koridoriaus išlepsėjo į miegamąjį. Šiomis pavasario naktimis virš Berlyno karaliaujančios vidurnakčio saulę primenančios pilnaties sidabrinė šviesa skverbėsi vidun net pro užtrauktas užuolaidas.

Primerkusi akis, virš kurių tarsi kaštoninė užuolaida kybojo kirpčiukai, Ema galėjo įžiūrėti aplinką: stiklinius naktinius staliukus, stovinčius abipus plačios lovos, rotango skrynią jos kojūgalyje bei spintą stumdomosiomis durimis, kurią kartais naudodavo kaip slėptuvę.

Iki jos gyvenime atsirado Arturas ir pavertė slėpynes kančia.

— Tėti? — sušnabždėjo Ema ir palietė basą tėčio pėdą, kyšančią iš po antklodės.

Pati mūvėjo tik vieną kojinę, o ir ta buvo nusmukusi, vos laikėsi ant pirštų galiukų. Antrąją pametė miegodama, kažkur pakeliui iš žėrinčios vienaragio pilies į slėnį, kur gyveno sidabriškai pilkas skraidantis voras, kartkartėmis gąsdinantis ją sapnuose.

Tačiau ne taip smarkiai, kaip mane gąsdina Arturas.

Nors jis ir dažnai tvirtindavo nesąs blogas. Bet ar Ema galėjo juo tikėti?

Mergaitė stipriau prispaudė drambliuką prie krūtinės. Jos liežuvis atrodė kietas lyg sudžiūvusi kramtomoji guma, prilipusi prie gomurio. Ema vargiai begirdėjo ploną savo balselį, tačiau pabandė dar sykį.

— Tėti, atsibusk, — tarė ir timptelėjo jį už nykščio.

Tėtis patraukė koją ir niurzgėdamas apsvirtė ant šono. Kai versdamasis trumpam kilstelėjo antklodę, Emos šnerves pasiekė su niekuo nesupainiojamas miego kvapas. Ji neabejojo, kad užmerktomis akimis vien pagal kvapą atpažintų savo tėvą iš dešimties suaugusiųjų. Tas žemiškas jį supantis tabako bei odekolono aromatas mergaitėi buvo puikiai pažįstamas, Ema mėgo jį uostyti.

Ji trumpai pasvarstė, ar nevertėtų pamėginti žadinti mamos. Ši visada dukrą palaikydavo. Tėtis dažnai bardavosi. Paprastai Ema net nesuprasdavo, kuo prasikalto, o durys ir vėl trinktelėdavo taip garsiai, jog sudrebėdavo visas namas. Mama vėliau sakydavo, kad tėtis pats gerai nežino, kodėl taip daro. Pasak jos, jis yra „chlorlikas“ ar kažkas panašaus ir vėliau gailisi šitaip pasielgęs. Kartais, nors ir labai retai, tėtis net pats Emai tai sakydavo. Įeidavo į dukters kambarį, paliesdavo nuo ašarų šlapią jos skruostą, paglostydavo plaukus ir paaiškindavo, kad ne taip lengva būti suaugusiu dėl atsakomybės, problemų bei kitų dalykų. Emai šios išskirtinės akimirkos būdavo pačios laimingiausios, ir dabar ji labai troško tai patirti.

Būtent šiandien jai tai reikštų be galo daug.

Kai aš taip stipriai bijau.

— Tėti, prašau, aš...

Ji norėjo priėti prie galvūgalio ir paliesti jo kaktą, tačiau užkliuvo už stiklinio butelio.

O ne...

Iš susijaudinimo visai pamiršo, jog mama su tėčiu prie lovos visada palikdavo vandens buteliuką, jei kuris nors naktį ištrokštų. Šiam nuvirtus ir nuriedėjus parketu Emai atrodė, kad per miegamąjį darda krovininis traukinys. Triukšmas skambėjo kurtinamai, lyg tamsa būtų dar labiau sustiprinusi garsus.

Įsižiebė šviesa.

Mamos pusėje.

Staiga apšviesta mergaitė šaižiai riktelėjo.

— Pelytė? — išgirdo klausiant mamą.

Skaitymo lempos spindulyje ji atrodė tarytum šventoji. Palaimintoji išsitaršiusiais plaukais ir veide įsispaudusiu pagalvės raštu.

Išsigandęs Emos tėtis taip pat atmerkė akis.

— Kas, po velnių...

Jis kalbėjo garsiai, o žvilgsnis klaidžiojo po kambarį jam mėginant susiorientuoti. Buvo akivaizdu, kad tėtis pabudo iš blogo sapno arba vis dar tokį sapnavo. Jis atsėdo.

— Kas yra, mieloji? — norėjo sužinoti mama.

Emai nespėjus atsakyti tėtis garsiai suriko:

— Prakeikimas!

— Tomai! — perspėjo ją mama.

Jis rėkė dar garsiau, rankomis mosikuodamas ton pusėn, kur stovėjo dukra.

— Mėšlas, kiek kartų tau sakiau...

— Tomai!

— ... kad naktimis turi palikti mus ramybėje!

— Bet mano... mano... mano spinta...

Ema pradėjo mikčioti, jos akys prisipildė ašarų.

— Nejaugi ir vėl! — toliau niršo tėvas.

Atrodė, jog mamos bandymai nuraminti tik dar labiau jį įsiutino.

— Arturas, — vis vien savo aiškino Ema. — Vaiduoklis. Jis vėl ten. Spintoje. Jūs privalote eiti su manimi, prašau. Kitaip jis tikriausiai mane nuskriaus.

Tėtis sunkiai alsavo, jo akys apsiblausė, lūpos virpėjo, ir kelias akimirkas jis atrodė taip, kaip Ema įsivaizdavo Arturą — mažą prakaituojantį velnią dideliu pilvu bei plika galva.

— Nė velnio mes neprivalome. Ema, tučtuojau dink iš čia, arba aš pats tave nuskriausiu. Ir ne *tikriausiai*, o *garantuotai!*

— Tomai! — išgirdo ji vėl sušunkant mamą ir žengė atatupsta.

Šie žodžiai mergaitę užgavo. Smarkiau negu stalo teniso raketė, kuria praeitą mėnesį per treniruotę jai netyčia smogė į veidą. Iš Emos akių pasipylė ašaros. Apėmė jausmas, lyg tėtis būtų skėlęs jai antausį. Skruostas degė, nors jis nė nebuvo pakėlęs rankos.

— Negali taip kalbėti su savo dukra, — pasakė mama.

Nerimastingu, tyliu balsu. Beveik maldaujamai.

— Kalbu, kaip noriu. Ji privalo pagaliau išmokti kiekvieną naktį čia nesiveržti...

— Ji — šešerių metų mergaitė.

— O aš keturiasdešimt ketverių metų vyras, bet mano poreikiai šiuose namuose niekam nesvarbūs?

Emai iš rankų iškrito dramblys, tačiau ji to net nepastebėjo. Atsisuko į duris ir išėjo iš kambario it marionetė, traukiama už nematomos virvelės.

— Tomai...

— Liaukis kartoti „Tomai, Tomai“, — už nugaros išgirdo savo tėčio pašaipius žodžius. — Aš atsiguliu vos prieš pusvalandį. Jeigu rytoj ryte nepasirodysiu teisme žvalus, jeigu ne-

laimėsiu šios bylos, teks atsisveikinti su advokatų kontora, ir galėsi pati rūpintis viskuo: namu, automobiliu, kūdikiu.

— Žinau...

— *Nieko* tu nežinai. Jau dabar Ema mums brangiai kainuoja, o tu dar užsimanei antro pyplio, kuris išvis neleis miegoti. Turbūt nepastebėjai, kad šioje šeimoje pinigų uždirbu aš vienas. Ir MAN REIKIA MIEGO!

Ema jau buvo įveikusi pusę koridoriaus, bet tėčio balsas nė kiek netilo. Tyliau kalbėjo tik mama:

— Ša, Tomai. Mielasis, atsipalaiduok.

— KAIP MAN ČIA ATSIPALaiduoti?

— Prašau, leisk man. Aš dabar tavimi pasirūpinsiu, gerai?

— PASIRŪPINSI? Nuo tada, kai vėl pastojai, tu rūpiniesi tik savimi!

— Žinau, žinau. Tai mano kaltė. Eikš, leisk man...

Mergaitė uždarė savo kambario duris, ir tėvų balsai nutilo.

Bent jau tie, kurie aidėjo miegamajame. Tačiau ne tie, kuriuos tebegirdėjo galvoje.

Tučtuojau liaukis, arba...

Ema nusišluostė ašaras ir laukė, kol nustos spengti ausyse, bet nenustojo. Iš jos kambario nesitraukė ir ryškesnė nei tėvų miegamajame mėnulio šviesa. Čia romėniškos užuolaidos buvo pasiūtos iš plono lino, o šviesą atspindinčios žvaigždės, priklijuotos prie lubų virš lovos, taip pat mirguliavo.

Mano lova.

Ema norėjo pasislėpti po antklode ir išsiverkti, tačiau negalėjo to padaryti neįsitikinusi, kad vaiduoklis nebetūno savo slėptuvėje. Kad jis neiššoks jai miegant, o bus pradingęs kaip kiekvieną kartą, kai mama ateidavo patikrinti drauge.

Sena kaimiško stiliaus spinta buvo baisus gremėzdas grubiai išraižytomis ažuolinėmis durimis, kurios atidaromos

skleidė garsą, panašų į gergždžiantį senos raganos kvatojimą. Taip, kaip dabar.

Prašau, tegu jis būna pradingęs.

— Ei? — kreipėsi Ema į prieš akis žiojinčią skylę.

Spinta buvo tokia didelė, kad jos daiktai užėmė tik kairę pusę. Kitoje pusėje pakako vietos mamos rankšluosčiams bei staltiesėms.

Ir Arturui.

— Labas, — žemu balsu atsakė vaiduoklis.

Arturo balsas visada skambėdavo taip, tarsi jis laikytų prie burnos priglaudęs ranką. Arba audeklą.

Ema šaižiai suriko. Keista, tačiau nebejautė tokios gilios, visa apimančios baimės, kokią patyrė, kai spintoje pirmą kartą pasigirdo bildesys, ir ji nuėjo patikrinti.

Gal baimė yra kaip želinių saldinių pakelis, pagalvojo. Aš ją jau sunaudojau tėvų miegamajame.

— Tu dar čia.

— Žinoma. Nejau manei, jog paliksiu tave vieną?

Norėčiau.

— O jeigu mano tėtis būtų pažiūrėjęs?

Arturas tyliai nusijuokė.

— Žinojau, kad jis neateis.

— Iš kur?

— Argi tu jam kada nors rūpėjai?

Ema sudvejojo. Galop atsakė:

— Taip.

Ne. Aš nežinau.

— Bet mama...

— Tavo mama silpna. Dėl to aš čia.

— Tu?

Ema suraukė nosį.

— Prisipažink...

Arturas trumpam nutilo, o paskui jo balsas pasidarė dar žemesnis.

— Verkei?

Ema linktelėjo. Nežinojo, ar vaiduoklis ją mato, tačiau jo akims veikiausiai nereikia šviesos. Gal jis net neturi akių — nebuvo tuo tikra. Iki šiol Arturo niekada neregėjo.

— Kas atsitiko? — paklausė jis.

— Tėtis mane barė.

— Ką jis sakė?

— Jis sakė...

Ema sunkiai nurijo seiles. Girdėti žodžius galvoje buvo viena, bet išstarti juos balsu — visai kas kita. Tai kėlė skausmą. Tačiau Arturas reikalavo, o ji baiminosi, kad jis irgi supyks kaip tėtis, todėl pakartoto:

— „Tučtuojau dink iš čia, arba aš pats tave nuskriausiu.“

— Jis *taip* pasakė?

Ema vėl linktelėjo. Atrodė, jog Arturas tikrai mato ją tamsoje, nes reagavo į galvos judesius. Vaiduoklis nepatenkintas sumurmėjo, o tada įvyko neįtikėtinas dalykas. Arturas išlindo iš savo slėptuvės. Pirmą sykį.

Vaiduoklis, kuris buvo daug didesnis, nei mergaitė įsi-vaizdavo, kepurnėdamasis iš spintos nustūmė į šoną keletą pakabų, o paskui pirštinėta ranka paglostė jai plaukus.

— Ramiai gulkiš į lovą, Ema.

Mažylė pažvelgė į vaiduoklį ir sustingo. Vietoje Arturo veido išvydo iškreiptą savo pačios atvaizdą. Tarsi siaubo kambaryje žiūrėtų į ant ilgos juodos kolonos pakabintą veidrodį. Praėjo šiek tiek laiko, kol suprato, jog Arturo galvą dengia motociklininko šalmas. Šio skydelyje ir pamatė subjaurotą savo atspindį.

— Aš tuoj grįšiu, — pažadėjo vaiduoklis ir pasisuko į duris.
Jo eisena pasirodė kažkuo pažįstama, tačiau Emos dėmesį
pernelyg traukė aštrus daiktas dešinėje Arturo rankoje.

Praėjo daug metų, kol ji suprato, jog tai buvo švirkštas. Su
ilga adata, kuri mėnulio šviesoje spindėjo it sidabrinė.

Kas kartą sumelavo, tuo niekas nebetiki,
net kai jis sako tiesą.

Patarlė

1

Po 28 metų

— *Nedarykite to. Aš sumelavau. Prašau, nereikia...*

Žiūrovai — beveik vien vyrai — stebėdami, kaip kankinama pusnuogė juodaplaukė moteris, stengėsi nutaisyti abejingas veido išraiškas.

— *Viešpatie švenčiausias, tai klaida. Aš viską išgalvojau. Tai siaubinga klaida... Padėkite!*

Jos riksmas aidėjo steriliame kambaryje baltomis sienomis, o žodžiai buvo aiškiai suprantami. Niekas vėliau negalėtų pasiteisinti, kad įvyko nesusipratimas.

Moteris šito nenorėjo.

Nepaisydamas to, kiek stambokas barzdotas vyras kreivais dantimis įsmeigė injekcijoms skirtą adatą į jos pririštos rankos alkūnės linkį.

Nepaisant to, niekas nenuėmė nei elektrodų, pritvirtintų prie moters kaktos bei smilkinių, nei galvą juosiančio tampraus žiedo, su kuriuo ji atrodė panaši į tas nelaimingas, iškankintas laboratoriniams bandymams naudojamas beždžionės atvertomis kaukolėmis su į smegenis įkištais zondais.

Visgi šitai — menkniekis, palyginti su tuo, kas turėjo prasidėti netrukus.

Kai narkotikas ir raumenis atpalaiduojantis preparatas ėmė veikti, moteriai prijungė dirbtinio kvėpavimo aparatą. Tada vyrai pradėjo daryti jai elektros šoką. Keturi šimtai septyniasdešimt penki voltai septyniolika kartų iš eilės, kol nelaimėlei prasidėjo traukulių priepuolis.

Kadangi stebėjimo kamera buvo nukreipta įstrižai, tokiu kampu negalėjai įžiūrėti, ar moteris išsilenkė, ar jos galūnės ėmė spazmiškai trūkčioti. Žmonių su chalatais bei medicininėmis kaukėmis nugaros žiūrovams užstojo vaizdą. Tačiau riksmas liovėsi. Galų gale vaizdo įrašas nutrūko, ir salėje vėl pasidarė šiek tiek šviesiau.

— Tai, ką prieš kelias akimirkas matėte, yra šokiruojantis atvejis... — pradėjo pranešimą daktarė Ema Štain.

Ji trumpam nutilo ir prisitraukė mikrofoną kiek arčiau, kad pakviesti konferencijos dalyviai geriau ją girdėtų.

Šią akimirką Ema niršo ant savęs, jog per garso patikrinimą atsisakė techniko pasiūlytos pakyls. Dažniausiai pati jos paprašydavo, bet šįsyk vyrukas mėlynu darbo kombinezonu taip niekinamai šypsojosi, kad ji atsisakė tokios reikalingos pakyls ir dabar prie lektoriaus tribūnos turėjo stovėti ant pirštų galų.

— ... tai — šokiruojantis atvejis, kai taikomas priverstinis psichiatrinis gydymas, kuris, daugelio manymu, jau seniai praeityje.

Didžioji dalis susirinkusiųjų, kaip ir pati Ema, buvo psichiatrai, tad jai nereikėjo aiškinti kolegoms, jog kritikuoja ne patį elektrokonvulsinės terapijos metodą. Kad ir kaip viduramžiškai tai skambėtų, elektros srovės leidimo per žmogaus smegenis rezultatai buvo daug žadantys kovojant su psichoze bei depresija. Atliekant procedūrą taikant visišką nejautrą, ji beveik neturi šalutinio poveikio.

— Mums pavyko nelegaliai gauti šią operacinę stebėjimo kameros medžiagą iš Orfelio klinikos Hamburge. Pacientė, kurios gydymo įrašo ištrauką ką tik stebėjote, ten buvo paguldyta praeitų metų gegužės trečią dieną. Priimant į gydymo įstaigą nustatyta diagnozė — šizoidinė psichoze, tačiau ji pagrįsta

vien pačios trisdešimt ketverių metų moters teiginiais. Iš tiesų pacientė buvo visiškai sveika, tik simuliavo simptomus.

— Kodėl? — paklausė beveidė būtybė sėdinti kairiau, maždaug ties salės viduriu.

Vyruui teko kone šaukti, kad Ema jį išgirstų teatro dydžio patalpoje. Vokietijos psichiatrų draugija savo metinei konferencijai išsinuomojo pagrindinę Berlyno tarptautinio kongresų centro salę. Iš išorės Tarptautinis kongresų centras priminė sidabrinę kosminę stotį, išsviestą iš kosmoso platybių ir numestą tiesiai po radijo transliacijos bokštu, bet įėjus į galimai asbestu užterštą (šiuo klausimu ekspertai nesutaria) aštuntojo dešimtmečio pastatą kildavo asociacijų su retro filmais, o ne su moksline fantastika. Interjere dominavo chromas, stiklas bei juoda oda.

Ema peržvelgė sausakimšas kėdžių eiles, tačiau taip ir nerado klausiančiojo, todėl kalbėjo ta kryptimi, kur, jos manymu, šis galėjo būti.

— Atsakomasis klausimas — ką žinote apie Rozenhano eksperimentą?

Pirmos eilės pakraštyje neįgaliojo vežimėlyje sėdintis vyresnio amžiaus kolega supratingai linktelėjo.

— Jis pirmą kartą atliktas septintojo dešimtmečio pabaigoje ir aštuntojo dešimtmečio pradžioje, siekiant patikrinti psichiatrinių diagnozių patikimumą.

Kaip visada, kai šiek tiek nervindavosi, Ema pradėjo ant nykščio sukti tankių, rudų tarytum tikmedžio mediena plaukų sruogą. Prieš pranešimą ji nieko nevalgė — bijojo, kad apims nuovargis arba ims raugėti. Dabar pilvas taip gurgė, jog moteris baiminosi, kad mikrofonas pagaus jo urzgimą ir taip duos naujo peno pašaiptiems juokeliams, kurie neabejotinai buvo laidomi apie didelį jos užpakalį.

Viršuje — šluotkotis, apačioje — griovimo rutulys, pagalvojo šįryt apžiūrinėdama save vonios veidrodyje. Po akimirkos Filipas apkabino Emą iš už nugaros ir pareiškė, kad jos kūnas gražiausias, kokį tik kada nors yra lietęs, o atsisveikindamas prie lauko durų pabučiavo, prisitraukė artyn ir į ausį sušnibždėjo, jog vos tik ji grįš, jam skubiai reikės porų terapijos pas erotiškiausią Šarlotenburgo psichiatrę. Ema jautė, kad Filipas kalba rimtai, bet taip pat žinojo, jog jos vyras tikrai moka sakyti komplimentus. Polinkis flirtuoti, prie kurio jai teko priprasti, slypėjo Filipo prigimtyje, ir jis retai praleisdavo progą patobulinti įgūdžius.

— Atliekant Rozenhano eksperimentą, pavadintą amerikiečių psichologo Deivido Rozenhano vardu, aštuoni psichikos ligomis nesergantys tiriamieji buvo paguldyti į psichiatrijos klinikas. Tyrime dalyvavo studentai, namų šeimininkės, dailininkai, psichologai bei gydytojai. Visi jie atvykę į Priėmimo skyrių pasakojo tą pačią istoriją: esą girdi keistus, šiurpius balsus, kartojančius tokius žodžius kaip „nyku“, „nuobodu“ ar „tuščia“. Nenustebsite išgirdę, kad visi netikri pacientai buvo hospitalizuoti, o daugumai jų diagnozuota šizofrenija arba maniakinė depresinė psichozė. Nors bandyme dalyvavę asmenys buvo akivaizdžiai sveiki ir patekę į klinikas elgėsi visiškai normaliai, jie buvo gydomi kelias savaites ir iš viso turėjo išgerti per du tūkstančius tablečių.

Ema sudrėkino lūpas gurkšneliu vandens iš stiklinės, stovinčios ant tribūnos. Buvo jas pasidažiusi, nors Filipui labiau patiko žmonos „natūralus makiažas“. Iš tiesų Emos oda buvo neįprastai lygi, tačiau jai pačiai atrodė pernelyg blyški, ypač dėl sodrios plaukų spalvos. Ji negalėjo suprasti, kodėl Filipas čia įžvelgia „mielą kontrastą“.

— Jeigu manėte, kad septyniasdešimt tretieji buvo labai

seniai, o minėtieji procesai vyko tik aštuntajame dešimtmetyje, tai yra psichiatrijos mokslo viduramžiais, šis vaizdo įrašas byloja ką kita. Jis sukurtas pastaraisiais metais. Toji jauna moteris dalyvavo tyrime. Mes pakartojome Rozenhano eksperimentą.

Per salę nuvilnijo šurmuly. Tikriausiai ne todėl, jog skandalingi rezultatai konferencijos dalyviams įvarė siaubo, o dėl to, kad jie sunerimo supratę patys galintys būti išbandyti.

— Mes dar sykį siuntėme netikrus ligonius į psichiatrijos klinikas ir vėl patikrinome, kas atsitinka, kai į uždara įstaigą patenka visiškai sveiki žmonės. Gavome gąsdinančius rezultatus.

— Ema nurijo antrą gurkšnį ir tęsė toliau:

— Hospitalizuojant moteriai, kurią regėjote vaizdo įrašė, remiantis vos vienu sakiniu buvo diagnozuota šizoidinė paranoja. Ji buvo gydoma mėnesį. Ne tik medikamentais bei psichoterapija, bet ir taikant tiesioginę prievartą. Kaip patys matėte ir girdėjote, pacientė aiškiai nurodė elektrokonvulsinio gydymo nepageidaujanti. Nieko keista — juk moteris visiškai sveika. Nepaisant to, jai buvo prievarta taikomas gydymas, kurio ji akivaizdžiai atsisakė. Nepadėjo ir faktas, kad po hospitalizavimo daugiau nukrypimų nebuvo pastebėta, o pacientė pati kelis kartus patikino savo gydytojus, esą jos būklė normalizavosi. Visgi pastarieji neklausė nei jos, nei slaugytojų, nei kitų pacientų. Priešingai nei medikai, užsukdavę nereguliariai ir nedažnai, kiti žmonės, praleidę su eksperimento dalyve daugiau laiko, buvo įsitikinę, jog šiai moteriai ne vieta uždaroje įstaigoje.

Ema pastebėjo, kad priekiniame salės trečdalyje kažkas atsistojo. Ji davė technikui sutartą ženklą, nurodydama kiek paryškinti apšvietimą. Pagaliau įžiūrėjusi aukštą, liekną, pliktelėjusį vyrą palaukė, kol ilgakojė konferencijos asistentė per žiūrovų eiles prasiskynė kelią jo link ir padavė belaidį mikrofoną.

Vyras pūstelėjo į jį, o tada ėmė kalbėti:

— Štauderis-Mertensas, Kelno universitetinė ligoninė. Jums leidus, kolege. Pateikiate mums neryškius šiurpą keliančius vaizdo įrašus, kurių kilmės bei šaltinio norėtume nežinoti, ir skelbiate siaubingus teiginius, kurie, jei kada nors bus paviešinti, gali padaryti didžiulę žalą mūsų profesijos reputacijai.

— Norite ko nors paklausti? — pasidomėjo Ema.

Gydytojas dviguba pavarde linktelėjo.

— Ar turite daugiau įrodymų, ar tik šios tariamos pacientės liudijimą?

— Aš pati ją išrinkau dalyvauti minėtame eksperimente.

— Puiku, tačiau ar guldytumėte už ją galvą? Turiu omenyje — iš kur žinote, kad ši moteris tikrai sveika?

Ema net iš tolo atpažino tokią pačią savimi pasitikinčio žmogaus šypsena, kokia ją suerzino techniko veide.

— Ką jūs tuo norite pasakyti, pone Štauderi-Mertensai?

— Noriu pasakyti, kad žmogus, laisva valia simuliuojantis simptomus ir sutinkantis kelioms savaitėms būti paguldytas į uždarą įstaigą, veikiausiai turėtų būti — pasistengsiu įvardyti atsargiai — išskirtinės psichikos struktūros. Kas jums įrodė, jog ši išskirtinė ponia nepatyrė tų simptomų, dėl kurių galų gale buvo gydoma ir kurie, tikėtina, išryškėjo tik jos buvimo klinikoje metu?

— Aš.

— Ar jūs visą laiką ten buvote su ja? — su vos pastebimomis pašaipos gaidelėmis pasiteiravo vyras.

— Taip.

Savimi patenkinta šypsena pradingo.

— Jūs?

Ema linktelėjo. Nuotaika salėje darėsi pastebimai nervingesnė.

— Tikrai taip, — patvirtino Ema; jos balsas drebėjo ne vien iš susijaudinimo, bet ir iš pykčio dėl siaubingų atradimų. — Gerbiami kolegos, vaizdo įrašė tiriamąją matėte tik iš nugaros ir perdažytais plaukais, tačiau moteris, prieš kurios aiškiai išreikštą valią iš pradžių buvo atlikta nejautra, o paskui priverstinai taikytas gydymas elektros šoku... ta moteris buvau aš.

2

Po dviejų valandų

Ema pagriebė savo lagaminą su ratukais, tačiau prieš įeidama į 1904 kambarį sudvejojo dėl paprastos priežasties — ji beveik nieko nematė. Blausi per tamsą besiskverbianti šviesa sklido nuo nesuskaičiuojamos daugybės didmiesčio žiburių, spindinčių devyniolika aukštų žemiau.

Le Zen Tauencino gatvėje buvo naujausia Berlyno penkių žvaigždučių pilis iš chromo ir stiklo, turinti tris šimtus kambarių, aukštesnė bei prabangesnė nei bet kuris kitas sostinės viešbutis. Ir — bent jau vertinant Emos akimis — palyginti neskoningai įrengta.

Bent jau tokį pirmą išpūdį ji susidarė pagaliau šalia durų aptikusi pagrindinį jungiklį, kurį paspaudus išsižiebė lubų lempa. Baldai atrodė taip, lyg interjero dizaino biuro stažuotojas būtų gavęs užduotį išrinkti juos pagal visas klišes, susijusias su Tolimųjų Rytų gyvenimo būdu.

Prieškambaryje, atskirtame nuo gretimo miegamojo tik plonomis stumdomosiomis durimis, aprauktomis šilkiniais popieriumi, stūksojo kiniška vestuvinė spinta. Nuo durų iki žemos japoniško stiliaus lovos driekėsi bambukinis kilimėlis. Šviestuvai šalia itin žemų minkštų baldų priminė spalvingus žibintus iš šviesų parado, Kariuomenės Gatvės gyvenvietės vaikų darželio bei jo mažylių kasmet rengiamo Šventojo Martyno dieną. Stebėtinai stilingai atrodė milžiniška nespalvota nuotrauka tarp sofos ir sieninės spintos — didesnis negu na-

tūralaus ūgio Ai Veivėjaus portretas nuo grindų iki lubų. Ema neseniai lankėsi šio išskirtinio Kinijos menininko parodoje.

Ji nusuko žvilgsnį nuo vyro ilgoka susitaršusia barzda, pasikabino paltą spintoje ir iš rankinės išsitraukė mobilųjį telefoną.

Balso paštas.

Kartą jau bandė prisiskambinti, bet Filipas neatsakė. Kaip visuomet, kai būdavo tarnyboje.

Ema atsiduso, priėjo prie didžiulio grindis siekiančio langgo, nusispyrė aukštakulnes basutes, be kurių jos ūgis sumažėjo iki vidutinės keturiolikmetės, ir pažvelgė žemyn į Kurfiursto gatvę. Tada paglostė sau pilvą, kuris dar neatrodė nė kiek išsipūtes, — tam buvo šiek tiek per anksti. Tačiau mintis, kad jos viduje auga kažkas, žymiai svarbesnis už bet kokį seminarą ar profesinį pripažinimą, ramino.

Prireikė trupučio laiko, kol prieš penkias savaites atliekant nėštumo testą pagaliau išryškėjo antra juostelė. Tai buvo dar viena priežastis, kodėl Ema šiandien nenakvojo namuose, o pirmą sykį savo mieste apsistojo viešbutyje. Jų mažas namelis Toifelzės alėjoje šiuo metu priminė statybų aikštelę, nes pora buvo pradėjusi ardyti stogą, kad galėtų palėpėje įrengti vaikų kambarį. Nors Filipas laikėsi nuomonės, jog suktis lizdą nesibaigus pirmam nėštumo trimestru yra per anksti.

Kadangi jis vėl buvo komandiruotėje kitame mieste, Ema neatsisakė nakvynės, Vokietijos psichiatrų draugijos nemokamai pasiūlytos kiekvienam kviestiniam dviejų dienų kongreso pranešėjui. Net gyvenantieji Berlyne apsistojo viešbutyje, kad galėtų išgerti pobūvių salėje suorganizuotame vakaro renginyje (kuris vyko kaip tik dabar ir į kurį Ema nenuėjo).

— Pranešimas baigėsi taip, kaip tu ir nuspėjai, — papasakojo ji Filipui balso pranešime. — Jie neužmėtė manęs akmenimis, bet tik todėl, kad su savimi neturėjo akmenų.

Ema nusišypsojo.

— Bent jau neatėmė iš manęs viešbučio kambario. Užrakto kortelė, kurią gavau kartu su konferencijos dokumentais, vis dar veikia.

Ema nusiuntė Filipui oro bučinį, baigė pokalbį ir suprato siaubingai pasiilgusi savo vyro.

Geriau būti vienai čia, viešbutyje, nei namuose tarp dažų kibirų bei išdraskytų sienų, pabandė žvelgti į situaciją pozityviai.

Tada nuėjo į vonią. Nusivilkdama kostiumą ėmė žvalgytis, gal kabamosiose lubose įrengtas televizoriaus garso signalą perduodančių garsiakalbių valdymo pultas.

Paieškos buvo nevaisingos, tad teko grįžti į svetainę ir išjungti televizorių. Kadangi prireikė šiek tiek laiko, kol naktinio staliuko stalčiuje aptiko nuotolinio valdymo pultelį, dabar Ema jau buvo visapusiškai informuota apie lėktuvo katastrofą Ganoje bei ugnikalnio išsiveržimą Čilėje. Girdėjo, kaip nosiniu balsu kalbantis televizijos diktorius pradėjo skaityti naują pranešimą — „... policija įspėja apie serijinį nusikaltėlį, kuris moteris...“ — ir vienu mygtuko paspaudimu išjungė garsą.

Kiek užtruko, kol vonios kambaryje rado vandens temperatūros reguliavimo svirtį. Kaip šalčmirė, ji mėgo karštą vandenį — net dabar, vidurvasarį, ypač kai pasitaikė tokia birželiui nebūdinga vėjuota gaivi diena, ir oro temperatūra nesiekė nė dvidešimties laipsnių.

Taigi Ema nustatė skaitmeninį dušo temperatūros valdiklį ties keturiasdešimčia laipsnių — savo skausmo riba — ir laukė dilgčiojimo, visada užplūsdavusio kaitriai srovei pasiekus odą.

Paprastai vos tik garų debesyje skendinčiu kūnu pajusdavo karštą vandenį, bergint atgaudavo jėgas, tačiau šiandien poveikis buvo silpnesnis, kadangi po pranešimo ant jos suversto purvo nebuvo įmanoma nuplauti nei vandeniu, nei viešbučio muilu.

Ema sulaukė baisių reakcijų į savo atskleistą tiesą, jog net dvidešimt pirmame amžiuje žmonėms kyla pavojus dėl aplaidžiai nustatytos klaidingos diagnozės tapti žaisliukais baltais chalatais vilkinčių, galia piktnaudžiaujančių, pusdieviais save laikančių daktarų rankose. Ne sykį buvo abejojama jos tyrimo rezultatų pagrįstumu. Garsiausio mokslinio laikraščio redaktorius netgi pareiškė, kad jie pirma turės atlikti kruopščią patikrą ir tik paskui „svarstys galimybę“ paskelbti straipsnį apie jos eksperimentą.

Žinoma, kai kurie kolegos po renginio pažadėjo Emai palaikymą, tačiau net ir tų kelių atėjusių patapšnoti jai per petį akyse buvo galima išvelgti neišsakytą priekaištą: *Kodėl pati lindai į pavojų ir ėmeisi šio kvailo eksperimento su savimi? Ir iš viso — kodėl sukėlei grėsmę savo karjerai ir stojai prieš ligoninių galinguosius?*

Filipas niekada neužduotų tokių klausimų. Jis suprato, dėl ko Ema jau daug metų kalba apie tai, jog būtina gerinti žmonių, kuriems paskirtas psichiatrinis gydymas, teisinį statusą. Dėl psichikos ligų į tokius pacientus paprastai būdavo žvelgiama kur kas įtariau negu į, pavyzdžiui, besiskundžiančius netinkamu dantų gydymu. Filipas suvokė, kodėl žmona pasirinko neįprastus, kartais — pavojingus kelius savo tikslui siekti. Be abejo, dar ir dėl to, kad jie šiuo klausimu buvo neapsakomai panašūs.

Filipas taip pat darbe peržengdavo ribas, kurių joks normalus žmogus savo noru neperžengtų. Iš esmės, nes psichopatai bei serijiniai nusikaltėliai, medžiojami jo kaip pagrindinio FKT* Operatyvinės atvejų analizės skyriaus tyrėjo, dažnai nepalikdavo kito pasirinkimo.

* FKT — Federalinė kriminalinė tarnyba; vok. BKA — *Bundeskriminalamt*. (Čia ir toliau — vertėjos pastabos.)

Kai kurias poras vienija humoro jausmas, kitų pagrindas yra panaši laisvalaikio veikla arba bendros politinės pažiūros. Ema su Filipu buvo kitokie: juokėsi iš visiškai skirtingų pokštų, ji neapkentė jo aistros futbolui, o jis — jos meilės miuziklams. Jaunystėje Ema dalyvaudavo demonstracijose prieš branduolinę energiją ir kailių pramonę, o Filipas priklausė Jaunimo sąjungai*. Jų santykių pagrindas buvo empatija.

Intuicija bei patirtis leido jiedviem pažvelgti į kitų žmonių sielas ir atskleisti jų psichikos paslaptis. Ema padėdavo vaduotis iš psichikos problemų pacientams, kurie kreipdavosi į jos privačią kliniką Savinji aikštėje, o Filipas savo išskirtinius gebėjimus bei įgūdžius naudojo elgesio ir asmeniniams profilams kurti. Jo profesijos atstovus filmų scenaristai dažnai vadina „profiluotojais“, o realiame gyvenime jie yra atvejų analitikai. Filipo dėka kai kurie pavojingiausi Vokietijos Federacinės Respublikos nusikaltėliai jau buvo sugauti.

Tačiau pastaruoju metu Ema norėjo, kad jie abu šiek tiek atitrūktų. Niekaip nepavyko atsikratyti jausmo, jog Filipas, kaip ir ji, vis labiau nesugeba atsiriboti nuo darbo net ir laisvalaikiu, o šio ir taip turi mažai. Ji bijojo, kad jiedu netrukus gali tapti Nyčės teiginio įrodymu ir patvirtinti, jog pakankamai ilgai bei giliai žiūrint į bedugnę ši ilgainiui ima žiūrėti į tave.

Pertrauka arba atostogos. Tai viskas, ko reikia. Nuo pastarosios bendros kelionės praėjo tiek daug laiko, kad prisiminti apie ją visai baigė išblėsti.

Ema ėmė trinktis plaukus viešbučio šampūnu; beliko tikėtis, jog kitą rytą neatrodys kaip pudelis. Kad ir kokie stiprūs buvo jos rudi plaukai, jie jautriai reaguodavo į netinkamas priežiūros priemones.

* *Junge Union Deutschlands* — dviejų centro dešiniųjų Vokietijos partijų (Krikščionių demokratų partijos ir Krikščionių socialinės sąjungos) koalicijos jaunimo organizacija.

Prireikė daugybės bandymų bei ašarų, kol Ema pagaliau išsiaiškino, kas priverčia jos garbanas blizgėti, o kas padaro galvą panašią į susprogusią sofos pagalvėlę.

Ji išsiskalavo plaukus ir atitraukė dušo užuolaidą tebesvarstydama, kodėl tokiam brangiame viešbutyje neįrengtos stumdomosios stiklinės kabinos durys, tačiau po akimirkos jau nebegalėjo apie nieką aiškiai mąstyti.

Tai, ką juto, buvo *baimė*.

Bėgti — pirmas dalykas, šovęs į galvą išvydus raides.

Ant veidrodžio vonios kambaryje.

Ant stiklo, aprasojusio nuo vandens garų, kruopščiai išraitytomis raidėmis buvo parašyta:

DINK,
KOL DAR NEVĖLU!

3

— Taip?

— Atleiskite, kad trukdau. Ar viskas gerai?

Aukšta liekna rusė tarpduryje atrodė nuoširdžiai suneirimusi. Laužyta vokiečių kalba šnekanti moteris Emai nepriiminė žmogaus, linkusio be reikalo rūpintis aplinkiniais. Ji labiau panėšėjo į modelį, žinantį apie savo grožį ir laikantį save pasaulio centru. Vilkėjo prigludusį dizainerio kostiumą, buvo tiesiog išsimaudžiusi *Chanel* kvėpaluose ir avėjo nuodėmingai brangiais aukštakulniais, su kuriais net Ema būtų galėjusi iš aukšto žvelgti į aplinkinius.

— Kas jūs? — paklausė Ema pyktelėjusi ant savęs, kam atidarė duris.

Dabar stovėjo priešais gražuolę slavę basa, permirkusiais plaukais, prisidengusi vien paskubomis užsimestu viešbučio kimono. Drabužio audeklas buvo toks plonas, kad pro jį garantuotai galėjai matyti kiekvieną nuogo kūno linkį. O Emos kūnas tikrai buvo ne toks tobulas kaip rusės.

— Atleiskite. Labai plonos sienos.

Moteris nuo kaktos nusibraukė šviesių priaugintų plaukų sruogą.

— Ėjau pro šalį. Išgirdau riksmą.

— Girdėjote riksmą? — beveik be garso paklausė Ema.

Tiesą sakant, pati prisiminė tik tiek, jog ėmė svaigti galva — ir ne tik dėl šurprios žinutės ant veidrodžio stiklo, bet veikiausiai ir nuo per karšto dušo. Abu minėtieji dalykai buvo kalti, kad žemė išslydo iš po kojų tikrąja šių žodžių prasme.

Iš pradžių Emai pavyko įsikibti į vonios spintelę, tačiau

po akimirkos ji susmuko ant grindų plytelių ir žvelgė į raides iš apačios:

DINK,
KOL DAR NEVĒLU!

— Taip pat girdėjau verksmą, — pridūrė rusė.

— Ko gero, suklydote, — atsakė Ema, nors atrodė visai tikėtina, kad jos kritimą lydėjo ašaros.

Bent jau akis tikrai tebeperštėjo. Žinutė sugražino tamsiausius vaikystės prisiminimus.

Spinta.

Girgždančios durys, už kurių pasislėpęs tūnojo vyras su motociklininko šalmu.

Arturas.

Vaiduoklis, persekiojęs ją daugybę naktų. Be perstojo. Iš pradžių kaip pabaisa, o vėliau — kaip draugas. Kol sulaukusią dešimties Emą pagaliau „išgydė“, nors psichoterapijoje šis terminas nevertojamas. Vaikų psichiatrui, pas kurį turėjo lankytis, po daugybės seansų pavyko išvaryti demoną. Ir iš spintos, ir iš jos galvos. Tada daktaras padėjo suvokti, kas iš tiesų buvo toji iliuzija.

Tėtis!

Nuo tada lankytos terapijos, paskatinusios jos susidomėjimą dabartine profesija, Ema žinojo, kad jokie vaiduoklio niekada nebuvo. Nebuvo ir Arturo. Visada egzistavo tik jos tėvas, visą gyvenimą dukrą atstumdavęs bei kėlęs jai baimę, nors būtų norėjusi jį turėti šalia kaip sąjungininką. Tik sau vienai. Visada greta. Pasiiekiamą bet kuriuo metu, net spintoje naktį.

Tačiau Emos tėtis niekada netapo jos draugu. Nei vaikystėje, nei koledžo laikais ir ypač ne dabar, kai ji buvo ištekėjusi

psichiatrė. Jam visada labiau rūpėjo darbas. Bylos, liudytojai, teismai. Rytais jis per anksti išeidavo iš namų, vakarais vėluodavo į šeimos šventes. Arba nepasirodydavo visai.

Ir nors jis seniai nebepraktikuoja teisės, šiandien vos sugebėjo atsiųsti dukrai atviruką su gimtadienio sveikinimu; net ir šį veikiausiai padiktavo mama, su kuria tėtis Maljorkoje leido gyvenimo rudenį. Tokios frazės kaip „Aš tavęs pasiilgau“ arba „Tikiuosi, kad šiais metais mums pavyks praleisti daugiau laiko kartu“ cholerikui paprasčiausiai nebuvo būdingos. Jam labiau tiktų ši:

Tučtuojau dink iš čia, arba aš pats tave nuskriausiu.

O dabar panašus grasinimas užrašytas ant veidrodžio jos viešbučio vonios kambaryje.

Ar tai gali būti sutapimas?

Be abejo!

Dar prieš pasigirstant beldimui į duris Ema jau buvo sugalvojusi logišką įvykio paaiškinimą.

Pokštas!

Veikiausiai ankstesnis kambario gyventojas prieš išvykdamas riebaluotais pirštais pripeckiojo ant sauso stiklo, kad įvartytų siaubo kitam svečiui. Ir jam pavyko.

Taip puikiai, jog Emos riksmas nuaidėjo per pusę viešbučio. Pats pokštininkas veikiausiai būtų sukrėstas tokios audringos reakcijos, nes vargu ar galėjo įtarti, kad ant veidrodžio parašyti žodžiai atgaivins seną traumą.

Emą kitados taip sukrėtė ne tėvo grasinimas, o faktas, jog Arturas tą naktį pirmą sykį išlindo iš spintos. Motociklininko šalmas, švirkštas, jo balsas... viskas atrodė taip tikra.

Ir kartais vis dar atgydavo jos atmintyje.

— Ar viskas gerai? — paklausė rusė, toliau stebeilydama į Emą keistu žvilgsniu, kuriame nerimas buvo sumišęs su nekantrumu.

O paskui pasakė kai ką, kas vienu metu nuskambėjo taip maloniai ir taip žiauriai, kad Ema nežinojo, juoktis ar verkti.

— Ar klientas kelia problemų?

O Dieve.

Žinoma.

Ji prostitutė!

Štai kam reikalingas tas dirbtinis patrauklumas. Pusė kongreso narių buvo apsisotoję *Le Zen*. Vienviečiuose kambariuose nakvojo daugybė vienišų vyrų. Kiek iš jų šiai nakčiai užsisakė eskorto merginas? Aišku, tokie menkystos kaip Štauderis-Mertensas, atsidūrę atskirai nuo savo žmonių bei šeimų, naudojami kiekviena pasitaikančia galimybe.

— Jeigu tau reikia pagalbos, tada...

— Ne, ne. Labai malonu, dėkoju, bet...

Ema papurtė galvą.

... aš — ne prostitutė. Tik išsigandusi psichiatrė.

Kaip malonu, jog moteris norėjo jai pagelbėti. Ir kaip baisu, kad rusei, regis, jau buvo tekę susidurti su smurtaujančiais klientais. *Ir matyti sumuštas verkiančias prostitutes, susigūžusias ant plytelėmis išgrįstų viešbučio vonios kambario grindų.*

Ema nusišypsojo, bet, panašu, nuoširdžios šypsenos išspausti nepavyko. Iš tamsių slavės akių matė jos abejonių neišsklaidžiusi, todėl nusprendė iškloti tiesą.

— Nesirūpinkite. Aš kambaryje viena. Tiesiog pamaniau, kad kažkas įšliūkino ir slapta stebėjo, kaip maudausi duše.

— Iškrypėlis?

— Taip. Tačiau tai tebuvo kvailas ankstesnio gyventojų pokštas.

— Na, tada...

Neatrodė, kad paaiškinimas eskorto merginą visiškai įtikino, bet ji gūžtelėjo pečiais ir pažvelgė į *Rolex* laikrodį sau ant

riešo. Paskui atsisveikino, pirmą kartą be klaidų pasakydama visą sakinį:

— Saugokis, kad tau nieko nenutiktų.

Matyt, buvo girdėjusi jį iš savo kolegijų.

Ema padėjo ir uždarė kambario duris. Per durų akutę matė, kaip rusė pasuko į dešinę ir nutolo koridoriumi.

Liftai buvo kitoje pusėje. Vadinasi, jos dar laukė „susitikimas“.

Širdžiai stipriai daužantis Ema užrakino duris visomis sukamosiomis spynų rankenėlėmis bei skląščiais ir tik tada pastebėjo, kokia yra išsekusi. Iš pradžių pranešimas, vėliau veidrodis, dabar — pokalbis su ruse. Ji troško pailsėti. Užmigti.

Geriausia — Filipo glėbyje.

Kodėl situoktinis negali dabar būti su ja, kad jiedu drauge pasijuoktų iš kvailos situacijos? Ema kurį laiką svarstė, ar nederėtų paskambinti kam nors iš savo geriausių draugų, idant nukreiptų dėmesį kitur. Pavyzdžiui, Silvijai arba Konradui. Tačiau ji žinojo, kad jie abu išėję į pasimatymą. Žinoma, ne drauge, nes Konradas gėjus.

Ir net jeigu pavyktų prisiskambinti kuriam nors iš jų, ką pasakytų? „Atleisk, bet aš šiek tiek nervinuosi, nes mano veidrodis aprasojęs“?

Buvo aprasojęs, suprato grįžusi į vonios kambarį išsivalyti dantų.

Vandens garai jau buvo išsisklaidę. Nebeliko ir kvailos žinutės.

Tarsi jos niekada ten ir nebūta.

4

Emą sudrebėjo.

Tik dryžiai liudijo, kad neseniai ant sidabrinio disko susikondensavę garai virto skysčiu ir nuvarvėjo žemyn palikdami bjaurias žymes. Ji negalvodama nuvalė šias šluoste, o po akimirkos jau niršo ant savęs, jog nepapūtė į veidrodį, kad žinutė vėl išryškėtų.

Paskui susierzino, jog nebepasitiki savimi.

— Kas tau atsitiko, Emą? — sušnabzdėjo spausdama prie veido rankšluostį.

Ta žinutė nebuvo vaizduotės vaisius. Tai tik kvailas pokštas. Nėra jokios priežasties nervintis.

Daugiau neatsisukusi į veidrodį Emą išjungė šviesą vonios kambaryje. Apsirengė pižamą ir pakabino kimono į spintą. Nepajėgė atsispirti paranojiškam impulsui patikrinti, ar spintoje nėra užmaskuotų slėptuvių (jų ten nebuvo). Kadangi jau stovėjo prie spintos, nusprendė taip pat pažvelgti už lovos, dirstelti už užuolaidų ir darsyk patikrinti spynas. Darė tai nuolat stebima Ai Veivėjaus, nufotografuoto taip, kad akimis sektų Emą, nesvarbu, kokioje vietoje ji atsidurtų nuotraukos atžvilgiu.

Emą žinojo, kad visa tai yra perkelti veiksmai*, tačiau pasidavusi neracionalaus streso simptomams pasijuto geriau. Kai po „patikros“ pagaliau šmurkštelėjo į šviežiai iškrakmolytą patalynę, jautėsi pavargusi bei apsunкуси. Tada dar kartą pamėgino susisiekti su Filipu. Jo balso pašto dėžutėje paliko

* Kai žmogus (arba gyvūnas) jaučia stiprią motyvaciją daryti du arba daugiau vienas kitam prieštaraujančių veiksmų, tačiau atlieka veiksmą, kuris nėra nė vienas iš jų, tas veiksmas vadinamas perkeltu. Pvz., gyvūnas nežino, ar jam pulti priešininką, ar nuo jo sprukti, todėl pradeda ęsti žolę.

pranešimą „Baigęs klausyti, sapnuok mane“, nustatė žadintuvą ir užsimerkė.

Kaip dažnai nutikdavo, kai būdavo pervargusi ir tuo pat metu patirdavo didžiulę įtampą, tamsą, į kurią norėjo nugrimzti, užpildė mirgančios šviesos bei judantys šešėliai.

Kodėl tai pasakei? — grimzdama į miegus, bet vis dar tarytum per miglą prisimindama pranešimą, klausė savęs Ema. — *Kodėl papasakojai, kad vaizdo įrašė kankinama pacientė buvai tu pati?*

To neplanavo. Pasielgė impulsyviai vien todėl, jog tas papipūtęs gaidys iš Kelno Štauderis-Mertensas iš jos tyčiojosi.

Ar turite daugiau įrodymų, ar tik šios tariamos pacientės liudijimą?

Taip, ji turėjo įrodymų, ir dabar jie buvo atskleisti. Nereikalinga sensacija.

Ema apsvirtė ant šono ir pamėgino atsikratyti Kongresų centre jos besiklausiusios vyrų minios vaizdo. Ėmė perštėti ausis, kadangi pamiršo išsisiegti perlų auskarus.

Kodėl visada taip elgiesi? — klausė savęs ir, kaip dažnai nutikdavo esant pereinamosios būsenos tarp būdravimo ir sapno, susimąstė, kodėl savęs to klausia ir ką iš tikrųjų turi omenyje sakydama „visada“? Tebebuvo įstrigusi šioje minčių kilpoje, kai staiga atsitiko tai.

Ji miegojo.

Trumpai.

Ne ilgiau kaip dvi minutes.

Kol ją pažadino garsas.

Zvimbimas.

Tamsoje.

Labai arti, visai šalia lovos.

Ema apsvirtė ant kito šono, atsimerkė ir išvydo šviečiant savo mobilųjį. Buvo padėjusi šį ant grindų, nes į lizdą įjungtas

įkrovimo laidas nesiekė naktinio staliuko. Dabar gavo pasi-
stengti, kad sugraibytų ant kilimo gulintį įrenginį.

Nežinomas numeris.

— Mielasis? — kreipėsi vildamasi, jog tai Filipas atskam-
bino iš kokio nors biuro telefono.

— Ponia daktare Štain?

Niekada anksčiau nebuvo girdėjusi šio vyro balso. Nusi-
vylimas, kad bendrauja ne su Filipu, sumišo su irzuliu. Kas, po
šimts velnių, jai taip vėlai skambina?

— Tikiuosi, tai svarbu? — žiovaudama pasiteiravo Ema.

— Atsiprašau už sutrukdyimą. Skambinu iš *Le Zen*, esu
ponas Eigenhartas iš registratūros.

Į mano mobiliųjį?

— Taip?

— Norėjome pasiteirauti, ar šiandien atvyksite?

— Atleiskite, ką pasakėte?

Ema nesėkmingai apgraibomis ieškojo prie lovos stovin-
čios naktinės lempos jungiklio.

— Ką reiškia „atvyksiu“? Aš jau miegu.

Bent jau mėginu miegoti.

— Tai mes galime jūsų kambarį atiduoti kitiems?

Ar jis blogai girdi?

— Ne. Juk pasakiau — aš jau atvykusi. Esu 1904 kambaryje.

— Labai apgailestauju, bet...

Administratorius buvo akivaizdžiai sutrikęs.

— Kas „bet“? — paklausė Ema.

— Pas mus nėra kambario, pažymėto tokiu numeriu.

Atsiprašau, ką?

Ema atsisėdo lovoje ir įsistebeilijo į dūmų detektoriaus
lemputę, mirksinčią ant lubų tiesiai virš jos.

— Jūs juokaujate?

— Visame viešbutyje nėra nė vieno kambario, kurio numeryje būtų *ketvertas*. Azijoje šis skaičius laikomas nelaimingu, todėl...

Ema neišgirdo likusios sakinio dalies, nes mobilusis stauga pradingo iš jos rankos.

Bet ji išgirdo kai ką, ko šioje situacijoje negalėjo išgirsti, — kažkas krenkštelėjo prie pat jos ausies.

Vyras.

Baimei užgniaužus gerklę Ema pajuto, kaip kažkas užspaudžia jai burną.

Audeklo skonis.

Tuo pat metu jai kažkas įdūrė, ir per adatą, įsmeigtą į alkūnės linkį, pradėjo tekėti šaldantis skystis. Vyras vėl atsikrenkštė. Įsitikinusi, jog kūnu plinta stingdantis šaltis, Ema pajuto ašmenis. Nors tamsoje nežvelgiami, jie buvo neabejotinai arti veido, nes moteris jautė nuo jų sklindančią vibraciją.

Brrrrr.

Diskinis virtuvės peilis, pjūklas arba elektrinis kamščia-traukis.

Paruoštas durti arba pjauti.

Ema girdėjo atsegamo užtrauktuko garsą.

Aš nėščia! — norėjo surikti, tačiau liežuvis ir lūpos atsiskakė klausyti.

Emos kūnas buvo visiškai nejudrus, tad ji negalėjo nei rėkti, nei spardyti, nei daužytis.

Tik laukti ir spėlioti, kurioje vietoje pirmiausia pajus skausmą.

Ir melstis, kad siaubas kuo greičiau pasibaigtų.

Bet jis nesibaigė.